

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50.	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	—	Egy óra . . .	1 . . . 70 .
Egyszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábes petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Becsülje meg magát!

(— cz.) A Nessi Pál sérelmének tárgyalása alkalmával az Olay Lajos beszédjébe közbe kurjantott a vitéz osztrák generál, baron von Fejérvári. Azt mondotta a magyar miniszteri széket méltatlanul koptató osztrák ármádijabeli főfőkaplár:

— Becsülje meg magát, ha tiszt akar lenni.

Papp Zoltán az őszinte, a jogos felháborodás hangján kiáltott fel erre:

— Ki kell dobni!

Nem mondjuk, hogy, öreg korára való tekintetből is, éppen kidobás után, de mindenesetre ideje volna már kitudni a honvéd miniszteri székből Fejérvári generálist, kinek a magyar-nemzet alkotmányostól, törvényestől, legszentebb érzelmeivel együtt „Schmarn”.

És hogy e hü lakaj fönt talpat nyalhasson, minduntalan megmarja a nemzetet, melynek egy gyászos, svarczgelb jelvényes fiává fejlődött ki, nem lévén más a miniszteri székből, mint vakeszköze az osztrák kényuraságnak.

És még az ilyen ember meri hetykén kiáltani, hogy az a tartalékos tiszt, az a képviselő, ki a »hóhérimnusz« ellen hazafias kötelessége, legőszintébb, legigazabb és vérig sértett hazafiui meggyőződése szerint tiltakozott — becsülje meg magát, ha tiszt akar lenni . . . Később ugyan kimagyarázta magát szolferinó hőse, nem Nessire,

Az Esterházy hercegi vagyon.

Ezelőtt egy néhány évvel történt, hogy az Esterházy hercegi hitbizomány, Magyarország legdusabb magán vagyona, fölszabadult a gondnokság alól, amelybe szerencsétlen viszonyok kényszerítették bele. E vagyonzárlat története egyike hazánk jelen századi kulturtörténete legérdekesebb, legtanulságosabb lapjainak, a régi, patriárkális és a modern pénzgazdaság átmeneti korszakában.

Az Esterházi hercegi hitbizományt Esterházy Pál nádor 1695-ben kelt végrendeletével alapította első szülöttségi joga összes javaira s akkor 1698-ban I. Lipót császár jóváhagyását is megnyerte, amaz ünnepies tilalommal, hogy senki utódai közül a hitbizományi javakra kölesönt ne vehessen föl, kölömben a királyi fiskus jogosítva van az így kölesönzött összeget a kincstár részére bevonni.

Ugy de ez a föltétel tényleg sohasem

de általánosságban használta a fölháborító kifejezést.

Igy is, úgy is képtelen és vakmerő dolog az alkotmányos magyar miniszteri székből oly kijelentést hallani, hogy nem érdemes, méltatlan a tisztí bojtra az olyan magyar ifju, a ki vérig sértett magyar nemzete mellett szót merész emelni, a ki tiltakozik az osztrák sértegetések ellen, szóval ki nemzetének és hazájának hü és önérzetes, bátor fia.

Nem oda Buda, vitéz generális ur. Ön az, a ki osztrák érzelmei miatt a nemzeti jogoknak az eladása, a nemzeti érzületeknek a sértegetése, a nemzeti erőnek az osztrák kézre játszása, függetlenségünk megrontása és alacsonyítása miatt sem méltó a magyar miniszteri székre, honnét ideje volna már, hogy a parlament hazafias elemei és erői kisöpörjék, a további működésre lehetlenné tegyék; ámde addig is mig ezen szép és boldog óra következik, kiáltsák vissza a nemzet képviselői ennek a bús svarczgelb lo vagnak:

— Becsülje meg magát, ha magyar miniszter akar lenni!

A székely házi-ipar.

A midőn a helybeli „Székely Társaság” arra vállalkozott, hogy az Erdély bércei között tengődő s különböző nemzetiségek közzé ékelten a végkimerülés örvénye felett

lépett életbe s már a nádor legközelebbi utódai támaszkodva arra, hogy az alapító okmány csak az osztrák marsalli hivatalnál hirdettetett, ki, egyre-másra terhelték meg a hitbizományt, annyi adóssággal megterhelve szállt át fiára, Esterházy Pál hercegre, hogy jövedelmei már nem fedezhették a törlesztéseket s további kölesönkhöz kellett folyamodni, főképp az 1848-ik évben előállt rendkívüli veszteségek után.

Pedig a hercegi vagyon óriási értékéről fogalmat nyujthat az, hogy a hitbizományt alkotó huszonnégy uradalom közül csupán a 12 négyszögmérföldnyi dombovári és ozorai több mint 350000 forintot jövedelmezett évenként, az 5 négyszögmérföldnyi kapusvári majdnem félannyit, csak legelője volt több ezer hold. A többi kisebb uradalmak közül csak a 60.000 holdnyi véghelesi s a 20 ezer holdnyi lévai uradalmat emeljük ki, nem is említve a süttöri, frankói, alsó lendvai, csobáncezi, kapusvári, szent-lőrinczi, ipolypásztói, bujaki, (Nógrád) derecske-kisvárdai (Bihar-Szabolcs), leveinei, szadvári, bittse-sztrecsóni stb. uradalmakat, melyek évi

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

lebegő maroknyi székely nép — magyar testvéreink — egyik főfoglalkozásának, úgy szólván kenyérkereső eszközének termékeit — házi iparát — Debreczen, s általa vidéke nagy közönségének, egy bazárszerű kiállításon bemutatja, egy borderővel bíró, s következményeiben messze kibáto czél hazafias szolgálatát vállalta magára. A „Székely Társaság” e tettevel magát a nagy társadalmat mozditja meg, ama régen hangoztatott frázis megvalósítása érdekében: pártoljuk a hazai ipart.

Ideje lenne már — végre valahára — hogy az eddig csak pusztán hatás hajhászó sallangul használt fenti mondás, ne csak szálló-ige legyen, hanem testet is öltson, mert az önálló vámterület kérdése, melynek létre hozásán oly sokan faradoznak, csak akkor és abban az esetben valósulhat meg, ha minden igaz magyar hazafi nemcsak ajkán hordozza: pártoljuk a magyar ipart, hanem tetteiben is megmutatja azt.

Fájdalom, az önállóvámterület kérdésének megoldása mindaddig szálló-ige marad, a mig a vámterület az osztrák közösgyes állapotban leend; a mig az osztrák és a külföldi rongy ipari termékekkel szemben úgy bánunk hazai ipari termékekkel, mint a hogy mostoha gyermekeinkkel szokás.

A román vámháboru tönkre tette a székelység iparát és a vele foglalkozókat arra kényszerítette, hogy Romániába kivándorolva megteremtsek Románia iparát, de minő áron? Elvesztítettük őket, mert román állam polgárokká kellett lenniük, ha o t t é l n i és i t t h o n iparuk mellett kol-dulni nem akartak.

E valóság, melynek képe most elszenvedett, mint ezelőtt tíz évvel, csak most kezd veszedelmes alakot öltetni, amikor inog már a föld is a Székely nép talpa alatt, mert kereseti forrása legfőbb termékeinek

bevételei negyven évvel ezelőtt meghaladták a 600 ezer forintot, azonkívül nagy értéket képviseltek a vasszegyei báthi és pandorfi, a zólyomgyepei ocsovai és nagy-szalatnyai, Nógrádban a diós jenői, Biharban a fekete-bátori erdőségek, melyek közül csupán az utóbbi 40 ezer holdat tett ki, de részint alig látta hasznát valaki, részint pedig közprédál szolgált, boldog boldogtalan lopta, úgy hogy volt oly uradalom, ahol a szomszéd uradalomban tíz fűrész-malmat foglalkoztattak a hercegi erdőkben lopott fa fűrészelé-sével.

Nem számítottuk ide a hercegi család bécsi bérházainak értékét, amelyek évi jövedelme szintén megütötte az 50 ezer forintot; azonfelül az újabb szerzeményeket, az Esterházy Pál herceg által vásárolt gróf Viczay-féle iredhy, Rohonczy-féle fertő-szent miklósi uradalmakat s a család rengeteg összeget érő ékszerait és kincstárát.

Nem ok nélkül tartották ezek után a herceg Esterházyakat nemcsak Magyarországon, de általában egész Európa egyik legdusabb családjának. A hercegi háztartás

sem itthon, sem a külföldön piacot teremteni képtelen.

A kis székelyföldnek van mindene; van kitűnő faanyaga, miből azonban Algir és Alexandria kikötőiben építnek hajókat, Sváicz és Franciaországban készítenek különböző bangszereket, Nürnberg gyárosai gyártanak gyermekjátékokat; termel kitűnő minőségű gyapjút, a mit azonban nagyrészen az osztrák gyárosok dolgoztatnak fel, mert az a két posztógyáros, aki ottan dolgoztat, pártolás hiányában elenyésző keveset fogyaszt. Termel kitűnő minőségű lent és kendert, s azokból egyetlen gyarja és jó összes házi iparosai bár tetszetős és jó minőségű háztartási cikkeknek, női és férfi ruha szöveteket, állítanak elő, még sem képesek magukat fentartani, mert az osztrák- és szászországi gyárosokkal nem tudnak versenyezni, melyeknek rongyait „Székely szőtes” néven, a házalók is huzdolják. Van kitűnő bőripara, de a vele foglalkozók is csak tengődnek, mert az osztrákoknak dolgoznak és az osztrák gyárosok nyomása alatt állanak. Van kitűnő minőségű földje, mely téglá-, cserép- és agyagedény gyártásra igen alkalmas, de a szerencsétlen vasuti összeköttetés folytán Isten kísértés volna ottan egy, vagy több ilyen gyárnak a felállítása. Mezőgazdasága sem állana a székelyföldnek nagyon hátra, ha azok termékeinek értékesítésére szolgáló piacok, a helytelen helyi érdekű vasutak góczpontjai által, idegen nemzetiségek darázs-fészkeibe nem volnának helyezve.

Ha már eddig a különböző kormányok, a természet kincsekben oly gazdag kis székelyfölddel oly mostohán bántak, s magával a néppel oly keveset törődtek, a magyar társadalomnak kell megmozdulnia, a magyar társadalomnak kell a székelység megmentésére sietnie. Ha szabad és tőrjük azt, hogy a különböző nemzetiségek nemzeti szövetséget alkotva, államban államot

rendkívüli fényét, fejedelmi pompáját érdekesen mutatja be a kismartoni fő-fizető hivatal egy 1861-ből kelt kimutatása, melynek adatai szerint csupán a majorátus akkori feje, Pal herceg szűkebb háztartási költségei 136.500 forintra ruhtak, a hercegi család egyes tagjainak biztosított apanageok 84.500 forintot tettek ki, csupán a család szolgálatában állók évi nyugdíjösszege meghaladta a 60.000 forintot, a híres gránátos gárda ellátása 45000 forintba került, amivel szemben meglehetősen csekély összeg, alig 460 forint volt előirányozva a könyvtár és képtár gyarapítására, ellenben évi 7000 forinttal volt dotálva a pesti ügyigazgatói hivatal, azonkívül más, 2 ezer forinttal dotált ügyvédi és titkári állomások voltak Kőszegen s másutt.

Kilencvennégy millió forintra becsülték megközelítő számítással a hercegi hitbizományi javak értékét, melyek Ausztria, Stájerország, Magyar- és Horvátország, Erdély, Galiczia és Szilézia területén összesen huszonöt megyében szétszórvva feküdtek, több mint négyszáz urbéri községgel s melyek legértékesebbjei Sopron-, Vas-, Tolna-, Baranya- és Somogy megyékbe voltak kebelezve.

alkotnak, a magyarnak, mint államalkotónak jogában áll sőt kötelessége is, ha agyonnyomatni nem akar, bármily czímen, legyen az székely társaság vagy magyar nemzeti szövetség tömörülne és társadalmi uton, mind azt a mi nem magyar, nem magyaros száműzve, ha szépen nem lehet, összetartása által kényszerítse oda a különböző nemzetiségeket, hogy tanulják meg tisztelni és becsülni azt a nemzetet, mely keblébe fogadta őket, s ugyanazon jogokkal halmozta el, melyekkel ő bír.

A midőn a debreczeni „Székely Társaság” a legpraktikusabb lépést megtette arra nézve, hogy a magyarság szívében, Debreczenben a magyar társadalmat tettekbe hívja fel, az által, hogy bemutatva a székelység házi iparának termékeit, alkalmat ad arra, hogy pártoljuk a magyar ipart megtevén az első lépést arra is, hogy maga a társadalom egy erős, hatalmas szövetséggé alakulva száműzze mindazt a mi idegen.

Az a kis bazar, mely a jövő 20-án fog megnyílni, a székely föld összes házi ipari termékeit magában fogja foglalni, ha nem is felel meg minden a modern kor igényeinek, de külső csín és izlés, jóminőségű anyaga és gyakorlati használhatóságánál fogva, hiszük megfogja nyerni a társadalmat. Mindezek mellett azonban a legszebb ajánló levelük az leendő, hogy magyar ember magyarföld termelte anyagból, a sajátos és a legkényesebb izlést is kielégítő magyar stílusban készítette azokat a tárgyakat, melyek ma már a koronás király udvaránál is tért hódítottak.

Nem kegyelem kenyeret kér a székely nép a magyar testvéreitől, hanem tisztességes munkájának akar e haza földjén, melyen kívül nincsen számára hely, piacot teremteni. Erős a hitünk, hogy a székely testvérek munkájukkal dokumentált szöveget nem fog süket fülekre találni, megvagyunk győződve arról, hogy ha a magyar társadalom támogatására siet a székelységek, a megingott föld ismét megszilárdul talpak alatt, mert még: „Nem fajult el a székely vér, melynek minden csepje drága gyöngyöt ér.”

Vántsza Györpy.

A 3-ik egyetem.

(Debreczenben.)

Ha csak egyetem felállításáról lett volna szó az egyházkerületi gyűlésen, időelőttinek tartanám hozzá szólni, de a 3-ik egyetem felállításáról van szó, mit teszen ez? hogy az állam Debreczenben állítsa fel a 3-ik egyetemet, a kérdésnek ez az oldala követeli meg a protestáns ember gondolkozását.

Nem új eszme Debreczenben egy egyetem felállítása. Az 1896-ik évben terjesztett be — mint tudjuk — e tárgyban Debreczen város tanácsához egy tárgyat kimerítő indítvány, mely szerint kevés jóakarással 10 év alatt egy protestáns egyetemet lehetett volna

felállítani az állam anyagi hozzájárulása nélkül, de a tanács — kihez intézve volt — ilyen nagyobb eszme kivételére félénknek, gyengének bizonyult, az akkori főispán ur pedig, habár az egyházkerület főgondnoka, sokkal kevesebbet gondolt egy protestáns egyetem felállításával, mint az apró-cseprő politikai komédiákkal s az ellenzék kijátszásával.

Méltó előismeréssel adózunk Puky Gyula tanácsbíró urnak, hogy ha bár lakását át tette is Debreczenből, mint igaz protestáns nem feledkezett meg a kálvinista Rómáról s a 3-ik egyetem felállításával egyfelől városunkat emelni, másfelől pedig a protestánsoknak a bekövetkező harcban erősséget óhajt építeni, ezen gondolkodás ő hozzá méltó, de azért bátrak vagyunk felhívni az ő becses figyelmét az 1869-ik évben beadott indítványra.

Ezen indítvány beadójának — mint tőle tudjuk — szemei előtt azon cél lebegett, hogy a protestánsoknak belügyeibe ne avatkozzék senki más, mint maguk a protestánsok.

Az ifju nemzedék úgy gondolkozhatik, hogy mindegy bárki állítja fel, csak legyen Egyetem, a régiebb emberek pedig, kik még érték a Thun Leó féle harcot, kik az ilyen megújuló harcot mintegy már előre látják, úgy hiszik az önkormányzat amierősségünk, és csak ez bizonyul be üdvösnek.

Ha biztosítva lennénk, hogy mindig magyar kormányunk és pedig olyan magyar kormányunk lesz, melynek nem lesz szüksége a paktálásra, hanem mindenek felett, csupán csak hazánk jólétét — mely kizár minden egyházi harcot — tartja szem előtt, megnyugodhatnánk a 3-ik Egyetemen is, de ezek a régi emberek, a kormányban nem csak személy, de kormányforma változást is láttak már.

A 3-ik egyetem felállítása pedig az állam segítségével történhetik, ezen segítségért cserébe állami befolyást nyerünk, ugyan ki merné állítani, hogy csak a nem messze jövőben is — a jelek egyáltalában nem biztatók — milyen lesz az állam formánk, milyen gondolkodásu egyénekből fog alakulni kormányunk, majd az önmagunk által is elfogadott törvényes állami befolyás nem fogja é Egyetemünket rendeltetése céljától elterelni?

Nem szabad szemünk előtt tévesztetni, hogy a mi leendő Egyetemünknek, részint a most létező tanárok fizetésének alaptökéjében, részint újabb

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÈME” arcszépítő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégelte és szélkifujta arcnál s kéznél. 1 tégely Harmat-crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifjú színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vete-kedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben. Próbadozozka Harmat-pouder ára 50 fl. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

adományokban meglehetősen alapja van, és csak ennek kipótlásáért fogjuk feláldozni Önállóságunkat. Hát a magyar egyház protestánsi oly érzéketlenek, oly zsugoriak lennének, hogy egyetlen Egyetemünk felállítását sem lennének képesek keresztül vinni, azt megalkotni? Én nem hiszem, csak meg kell indítani.

Eötvös Károly és Fejérváry.

(Kurucz és labancz felfogás.)

A kurucz zászló nem tört ketté, csak lehanyatlott a majthényi sikon; de 48—49 óta újra lobog az. Viszont a labanczok sötét tábora is létezik.

Ez a két felfogás, a kurucz és labancz felfogás mérközött az országhazban, a pen- teki ülésen.

A vajda, Eötvös Károly állott sorompóba a gyönyörűsége kurucz zászlóval és Fejérváry báró volt oly gyászmagyar, ki nem röstelte a rongyos labancz zászlót megrázni, Isten tudja, hogy már hanyadszor.

Vajha minden küzdésünk ily diadalmas volna; mert a mérközésben az öreg kurucz Eötvös porba gyürte a vénasszonyos labancz Fejérváryt.

Az érdekes viadalról ez a tudósításunk:

Eötvös Károly: Az igazságügyminiszter tanszék székénél hódolva a mentelmi jogot abszolútra és relatívra osztotta. Ezt nem lehet. A hazai gyakorlat szempontjából ismerteti a mentelmi jogot. 48 előtt a hatalmi szempontból kezelték a mentelmi jogot. Ifj. Balog János esetét és Wesselényi esetét ismerteti, a kik mindketten szálkák voltak a hatalom szemében. Ugy veszi észre, hogy a Gotterhaltét a közjogi intézmények közé akarják beekelni a katonai körök. Hatóság uton a Gotterhaltét intézményé tenni, ilyen törekvést lát a mostani esetben. Nessi katona, mint mondják, nem látta ugyan katona ruhában (Derűtség.) Nessi nem mint katona volt Kolozsvárott. A katonaság valóságos bünvádi eljárást indít ellene rendelettel. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Nem rendelet, csak idézés! (Zajos ellentmondás a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: Felolvasa Bihar altábornagy által kiadott rendeletet, melylyel Nessi ellen megindítja a becsületügyi eljárást. A lényeg az itt, hogy egy képviselő ellen a vádeljárást, a megtorló eljárást rendelték el. Ez a kérdés legelső sorban közjogi, második esetben politikai kérdés. Külföldi példákra hivatkozni nem tartja czél szerűnek. Maradjunk meg a magunk történelmének és közjogunknak a mezején. — Megmondja az okát miért. Mert nem ismer olyan művelt nemzetet a világon, amely saját hatóságain, saját katonai, vagy nem katonai hatóságain, egy idegen nemzetnek tollát, jelvényét, lobogóját viselné. Ilyen lehetetlen, ilyen képtelen és ilyen undok viszony egyetlen művelt népnél sem található.

Hogy Magyarországon egy közpolgárt

egy tisztességes embert, ügyvédet vagy országyűlési képviselőt azért, mert a saját nemzetének minden érzését kifejező nemzeti dalait éneklé, hogy azért ugyanazon nemzetnek valamely a törvény által kirendelt hatósága őt vád alá helyezze, — az ilyen tökéletesen képtelen állapot. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Magyar ember nem denuncziál!) Hitvány ember volt, aki tette! Álljon elő ki volt? (Nagy zaj.) Hát a mikor ez kizárólag magyar kultúr és nemzeti viszony, ehhez hasonló nincs a világon, nem is volt. (Élénk helyeslés. Ugy van! a szélső baloldalon.) Csak elhalt nemzeteknél történt ilyen eset. De amelyek ezután az ilyen eseteknél elhaltak, a mely nemzetek az utolsó csepp vérig védelmezték nemzeti jogait és azoknak a saját hatóságai által való tiszteletét és ebben a küzdelemben kimultak. Holt nemzeteknél történt ez. De olyan nemzetnél, amely élni akar, ez nem történhetik. (Ugy van! ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ezért külföldi példákat irányítóul venni nem lehet. Az a kérdés, hogy olyasmiről mi rendelte-e el az eljárást Nessi ellen a hatóság, a mi törvényeink szerint büntetendő. A törvényhozásnak kötelessége megvizsgálni, ha valamelyik tagja ellen megtorló eljárást indítanak. Akár bejelenti valaki az esetet a Háznak, akár az elnök olvassa az újságban, a Háznak kötelessége megvizsgálni az esetet.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: A gróf Forgách-féle eset.

Eötvös Károly: A Forgách-esetet nem ismeri, de ezt a kérdést elforgácsolni nem engedi. A Gotterhalte miatt indították meg eljárást. Ennek az osztrák zenedarabnak furcsa története van. Gyermekkorában emlékezik a kálvinista énekeskönyvekben benne volt magyar fordításban a Gotterhalte, de nem volt odatéve, hogy osztrák himnusz mert ha oda lett volna nyomtatva, a tanítók beragasztották volna s úgy adták volna oda a könyvet a gyerekeknek. Akkor még nem gyűlölték ezt a nótát, mert nem volt ráparancsolva a nemzetre, 48 ban e nóta hangjai mellett dolgozott a zsarnok hadserege Magyarországon. A nemzet kibékült királyával, megbékült valahogy kormánytanácsosaival; de azt már nem teszi, hogy az orrán ülő legyet el ne kergesse. (Tetszés és taps a szélsőbaloldalon.) mégálmban is elkergeti a magyar ember a legyet az orráról. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Nessi nem azt mondta, hogy „zugjátok le a Gotterhaltet”, hanem azt, hogy „énekeljétek a Himnuszot”. Ezért vádeljárást indítani erkölcsi lehetetlenség. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Talál-e a miniszter a közjogunkban, törvénykönyvünkben tételt, a mely az mondja, hogy a tisztelendő és főtisztelendő Gotterhalte miatt vádeljárás indítható?

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Ha tiszt akar lenni! (Zajos ellentmondások a szélsőbalon.)

Eötvös Károly: Felhozta az igazságügyminiszter az ügyvédi, bírói, fegyelmi esetek-t, de bizonyos benne, ha valaki ellen a Gotterhalte miatt indítottak volna fegyelmi eljárást, a Ház foglalkozott volna már ezzel az esettel. Bizonyítja, hogy a magyar felfogás szerint a per alatt állás mindig büntetés számba ment. Oly cselekmény miatt indítottak eljárást, melyet törvényeink sem tar-

tanak büntetendőnek. Ez súlyosan sértő a képviselőházra s a mentelmi jogra. Elfogadja a kisebbségi véleményt. Nem engedi a kérdést az abszolútumok és relativumok utvesztőjébe kergetni: ez róka lyukakba való kergetés. Magyarazza, hogy ki lehet tiszt.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: a jellem.

Eötvös Károly: Legelső sorban keze és lába legyen. (Zajos derűtség.) Ne tévedjen el a miniszter a középkori felfogásokra, a külön katonai jellemre és becsületre.

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Nem mondtam.

Eötvös Károly: No hát ha nem mondta, ezután se mondja. (Derűtség.) Az egészen más, ha a katonának a harcban azt mondják, hogy te a hazáért harcolsz, nem a Gotterhalteért. Ha az a vér, ami háromszáz éven át hullt idegen harcmezőkön ösbírodalmi eszmékért, kétfejű sasért, Gotterhalteért, a magyar hazáért hullt volna, a mi tisztjeink ma különbek volnának. Nem lehet a Gotterhalte miatt büntetni. Ha tiszt akar valaki lenni a magyar hadseregben, az legyen első sorban becsületes magyar. Elfogadja a kisebbségi véleményt.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: Azt kérdezte Eötvös, mert közbekiáltott és hangsúlyozta, hogy „jellem”, hogy vajjon a katonai erények közé a jellemen kívül nem tartozik-e nemes versejgés, és nem tartozik-e azok közé azon kötelesség is, hogy háboruban az ország jólétét, területét stbit védje? Igenis mindez, valamint a nemzeti önérték is, mind odatartoznak; minden nemes, lélekemelő tulajdonság oda tartozik. (Helyeslés jobbfelől.) De ne feledjük, hogy milyen viszonyok között élünk a monarchiában. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Szomorú viszonyok között! Nem élünk a monarchiában! Magyarország önálló!)

Barabás Béla: Magyarországon vagyunk, nem a Monarchiában!

Kubik Béla: Magyarországon élünk! (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől. Elnök ismételten cseget.)

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: Igenis Magyarországon élünk, de . . .

Lengyel Zoltán: A fizetést is Magyarország adja! (Zaj. Elnök cseget.)

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter . . . de a monarchia nemcsak Magyarországból áll, hanem vannak több provinciák is Ausztriában. (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: Több provinciák, mint Magyarország? Micsoda provinciákról beszél? Zaj és nyugtalanság a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől. Elnök cseget.)

Azt hiszi, minden okos ember számol a tényleges viszonyokkal. A tényleges viszonyok pedig azok, hogy a monarchiához nemcsak a magyar nép és a magyar nemzet, de más nép is tartozik . . . (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.)

Várady Károly: Nem tartozik! (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: . . . és azokra is tekintettel kell lennünk, azok is legyenek jó hazaiak: . . . (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) teljesítse kötelességét a magyar; teljesítse kötelességét a

Hangszerkészítési Ipartelep.

5, 6, 7, 8, 10, 15, 20, 25, egész 100 frtig; régi hegedűket becserelek és veszek, ugyszintén mindenféle hangszereket. Ajánlom saját gyártmányu hurjaimat. — A debreczeni zenede vonós hangszer készítője. — A cs. és kir. 39 ik gyalogezred zenekarának szállítója.

Tisztelettel: **TANCSER GYÖRGY**, mű-, zene hangszerkészítő.

Debreczen, Piac-utca 19. sz. (Ranunkel ház.) Hol mindennemű hangszerek különleges javítása elfogadtatik, u. m. Hegedűk, egyéb Vonós hangszerek, Harmonikák, Magánjátzó Zeneművek és Czimbalmok. — Ajánlom saját készítményű hegedűimet 4 frttól kezdve

többi is, (Helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: (Csenget). Csendet kérek t. képviselő urak! (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

Kubik Béla, Monjen Ausztriába ilyeneket beszélni! (Nagy zaj Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.)

Kubinyi Géza: Majd mi sem hallgatjuk meg az ellenzéki szónokokat! (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Elnök: (Csenget). Csendet kérek, t. Ház! (Egy hang a szélsőbaloldalon: Oda is nézzen, ne csak ide!)

Várady Károly: Oda is nézzen, ne csak ide!

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Teljesítse kötelességét hazája iránt teljes mértékben a magyar, de igenis teljesítse azok iránt is, akikkel szoros kötelékben állunk évszázadok óta. (Helyeslés a jobboldalon. Folytonos mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.) Nemcsak Magyarország van a monarchiában, hanem vannak abban más népek is, akik velünk szövetségben vannak, szoros szövetségben, akik iránt a magyar nép olyan kötelességekkel tartozik, mint aminőkkel azok irányunkban tartoznak. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Egy hang ugyanott: Mindig az összm monarchiaról beszél!) Csak ezt akarta megjegyezni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Eötvös Károly: Félreértett szavai igazi értelmének helyreállítására végeztél kér szót. Fájdalommal állapított meg egyet; azt, hogy keppen ebben a kérdésben meg nem értik egymást soha. Mert a honvédelmi miniszter azt mondja, hogy mások is vannak; hogy nemcsak Magyarország van a monarchiában, hanem mások is. E házban csak Magyar ország van. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Azt en sem tagadom, sohasem is tagadtam! (Ugy van! Ugy van! jobbfelől. Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon. Elnök csenget.)

Kubik Béla: Ürütség az, amit beszélt! Nagy zaj és élénkség! Rendre kiáltások a jobboldalon.)

Leszkay Gyula: Igaza van! (Egy hang a szélsőbaloldalon: Ilyen emberek ülnek a miniszteri székekben. Nagy zaj.)

Elnök: Kubik Béla képviselő urat rendreutasítom! (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Papp Zoltán: Szégyen! Gyalázat! (Hosszantartó nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: (Csenget.) Papp Zoltán képviselő urat rendreutasítom! (Zaj és nyugtalanság a szélsőbaloldalon.)

Lengyel Zoltán: Közbeszól. (Folytonos nagy zaj.)

Elnök: Kubik Béla képviselő urat, Lengyel Zoltán képviselő urakat még egyszer rendreutasítom! (Helyeslés jobbfelől. Zaj.) Figyelmeztetem a képviselő urakat, hogy a harmadszori rendreutasításnak komolyabb következménye lesz! (Élénk helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: A miniszter ur Magyarország minisztere, a magyar király tanácsosa és nem a monarchia minisztere. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Egy hang jobbfelől Nem mondta!) Akik itt vagyunk, Ma-

gyarország törvényhozói vagyunk és azok maradunk. (Élénk helyeslés és taps a szélsőbaloldalon. Nagy zaj jobbfelől.)

Hol a macska?

Hetek óta tárgyalják már az ujságok a szegedi önkéntesek ügyét, pro és kontra is megszólalt már az ügyben a Pester Lloyd is és helyesen odakonkludál, hogy önkénteseket, akik különben kielégítő eredményt tettek le a tisztvi vizsgát, azért, mert azt anyanyelvükön tették le, nem lehet a tartalékos tisztté, vagy tiszthelyetessé való kinevezéstől elűzni, mert hiszen azt a törvény is előírja, hogy a vizsgát az önkéntes anyanyelvén is leteheti, csak annyi német nyelvtudás ki várthatik meg tőle, hogy a szolgálati nyelven magát meg tudja értetni és viszont. Nos hát azt hisszük, igen kevés azoknak az önkénteseknek a száma, akik még ennyi németet se tudnának elsajátítani. Ebből a föltevésből indul ki a „P. L.” is, mikor a dolgot szóvá tette s egyben a híresztelést, amely szerint az önkénteseket a német nyelv nem tudása miatt nem neveznek ki tartalékos tisztekké — egyszerűen tagadásba vette.

Most azonban új fordulat állott be a dologban. A Pester Lloydot ugyanis maga a hadügyminiszter czafolta meg, amint ez az alábbiakból kiviláglik. Ime itt az irás:

A csász. és királyi közös hadügyminisztérium ez évi október 27-én „Abth. I. Nro 836.” számú rendeletével kijelentette, hogy azok az egyévi önkéntesek, akiket a vizsgálóbizottságok a német nyelvben járattanoknak találtak, csak akkor minősíthetők tartalékos tisztekké (tiszthelyetteseknek), ha a csapatestnél akár mindjárt, akár valamelyik fegyvergyakorlatuk alatt bizottság előtti vizsgálattal bizonyították, hogy a német nyelvből legalább is a legszükségesebbet tudják.

Miután ön a német nyelvben való járattansága miatt tartalékos tisztekké (tiszthelyetteseknek) nem látszik alkalmasnak, felszólítatik, hogy jelentkezzék német nyelvi vizsgálatra vagy azonnal, vagy fegyvergyakorlatra való bevonulásakor. Ide kell csatolnia nyilatkozatát, hogy mikor akarja letenni a vizsgálatot. Visszavárolag: Weber s. k. ezredes.

Ez elég világosan szól, s azok az ujságok, amelyek a Lloyd leczáfolt, siettek is az orrához dörzsölni. S ezzel aztán napirendre is tértek a dolog fölött, rábizván a legújabb sérelem okának további fűrkészését a felhivatalosra. Azt hisszük, nem tévedünk, ha reméljük, hogy kitaláltuk, hogy honnan fu a szél. Tessék csak visszaemlékezni a Kossuth-ünnepélyekre. Akkor történt, hogy az egész sajtó meleg elismeréssel adózott azoknak az önkénteseknek, akik a szegedi Kossuth-szobor előtt levett sapkával, a Szózat és Himnusz elneklésével rótták le a kegyelet adóját a nagy hazafi szellemének. Hát a katonáéknál, ha nem is főbenjáró bűn, de Anstand arra, hogy eikövetőjére rá olvassák a Disciplinarstraf-ot. De mert nyilvánvalóan a fiukat nem lehetett bedunklizni, hát egyszerűen újabb vizsgára

kényszerítik őket — németül, amiből, azért még nem következik, hogy valaha tartalékos tisztek is lehetnek a Kossuth-ünnepelő Fejérváry-bakák. (Msg.)

Délutáni levél.

(Dankó Pistáról.)

Egy budapesti kedves iróbarátomtól azon szomorú hírt kaptam, hogy a beteg Dankó Pista mind az egészségét, mind az anyagi helyzetét illetőleg fokozódó válságokkal küzd és hogy a sok szép szó, a sok szép irás helyett ideje volna már a pusztulás-tól környezett nagy nótaszerzőn tettel is segíteni; mert az eddig indított mozgolódások igen meddők.

A másik hír meg Szegedről érkezett. Ez már öröndetesebb hír, vigasztalóbb hír és például szolgálhat minékünk is.

A szegedi irók és művészek köre a helybeli és fővárosi irodalmi és művészi tényezők közreműködésével gazdag, érdekfeszítő műsorú estélyt rendez a Dankó Pista gyámolítására, melynek sikerében, tekintve a műsort, a közreműködők kiválóságát, nem kételkedünk.

Azonban a részvétnek ezen hatalmas megnyilvánulása, e tettreszállás például szolgálhat minékünk debreczenieknek is. Városunkban is számos iró, művész, művészarát él, kik csoportosulván rendezhetnének estélyt, mondjuk „Kurucz estélyt”, a beteg Dankó javára. Irók, hírlapírók, zenebarátok, színművészek, dalárdisták és a jeles zenekarok vezetői közös jóindulattal végezhetnék ezt a hatalmas tettreszállást a nehéz beteg és nehéz helyzetű Dankó Pista érdekében. Én biztosítva vagyok arról, hogy budapesti kiváló iróink közül is többen kész örömmel vennék ki részüket ezen ünnep sikerének és fényének emeléséből.

A kiket illet, kérem azokat, ne vessék meg fenti soraimat. Ne csak írka-firkáljunk Dankó Pistáért, de cselekedjünk is érte. E nagy zeneköltőnk, a Petőfi-lelkű Dankó Pistának örök érdemeit és gyönyörűségeit a debreczeni társadalom is méltányolni fogja.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Istenitiszteletek.

Holnap vasárnap az istenitiszteletek az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban:

Szálloda átvétel.

Széchenyi szálloda és kávéház

szállodám tiszta, izléses és kényelmes s mindenek felett mérsékelt áraival bizonyára keresett hely lesz a mélyen tisztelt utazó közönségnek. Kiváló magyar konyha. Magamat s új üzletemet ismételtan a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom. — Tisztelettel: **BORÓS MIHÁLY.**

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségével tudatni, hogy a vasúti indóházzal szemben, a Petőfi-téren levő s eddig Telegdi néven ismert szállodát kávéházat s összes helyiségeit bérbe vettem. — A szállodát, kávéházat és éttermet egészen újonnan renováltattam s teljesen újonnan rendeztem be s megnyitása napjától kezdve az ott követett eddigi iránytól teljesen eltérőleg a legszolidabb alapon

ezimen vezetem. Nagy gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség pontos kiszolgálásban részesüljön; éttermemben kitűnő és izletes ételek, éttermemben kitűnő és izletes ételek, éttermemben kitűnő és izletes ételek.

Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész. Kistemplomban: Harsányi Pál s. lelkész. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban: Mitrovics Gyula ev. ref. lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népiskolai felügyelő.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

Rákosi Viktor Hadházon.

Rákosi Viktor, a hajdunánási választókerület szeretett és kiváló országgyűlési képviselője holnap vasárnap délelőtt tart beszámolót Hajdunaházon. Mint értesülünk e beszámolóra a kerület többi községeiből és városaiból is gyülekeznek küldöttségek. Rákosi Viktor a ma esti gyorsvonattal érkezik Budapestről Debreczenbe. Az Angol királynő szállodában száll meg, és vasárnap reggel utazik kerületének egyik gyöngymagyar városába Hajdunaházra, hol már szeretettel várják.

Szilágyi Dezső diszoklevelei Debreczenben.

A debreczeni városi muzeum alapját képező Löfkovits Arthur fele értékes gyűjtemény, mely jelenleg a képkiallitáson látható, érdekes okmányokkal gazdagodott. Löfkovits Arthur, a gyűjtemény adományozója, megvette Szilágyi Dezső örökösétől Szilágyi Dezső összes diszokleveleit és azt is a városi muzeumnak adományozta. Hosszas utánjárás, fáradozás után sikerült csak ezeket a becses, művészi kivitelű okmányokat, mintegy 60 darabot megszerezni. Löfkovits az örökösöktől 400 koronaért vette meg az okleveleket. Az adásvételi szerződést jóváhagyás végett a nagyváradi árvaszékhez kellett betérjeszteni, miután az örökösök között több kiskorú is van. Löfkovits a 400 korona vételért addig, míg az árvaszék határoz, Oláh Károly tanácsnok útján letétbe helyezte a város házi pénztáránál, azonban, hogy a vételt az árvaszéknel meg ne hiúsíthassák, nem nevezte meg a célt, amiért a pénzt letétbe helyezte. Az oklevelek megszerzése tényleg veszélyeztetve volt amennyiben az egyik örökös Poyvár Özséb — nem tudva Löfkovits mi célra akarja fölhasználni az okleveleket, beadványt intézett az árvaszékhez, kérve a szerződés megsemmisítését, mert nem akarja, hogy Szilágyi Dezső kegyeletét megsértsék azzal, hogy azok az oklevelek közönséges piaci áruvá váljanak. Szerencsére Löfkovits idejében értesült erről a beadványról és Puky főispánt kérte fel, járna közbe és nyujtana kellő felvilágosítást az árvaszéknek, hogy az ne gördítsen akadályokat a vétel elé. Puky főispán a múlt héten ezen célból Váradon járt a főispánnál, hol találkozott Poyvár Özsébbel is, ki értesülve mi

lyen célt akarnak szolgálni az oklevelek, és hogy azokat érdemes megillető helyeken őrizik meg az utókor számára, készségesen egyezett bele az eladásba és az árvaszék-től nyomban vissza is vette felebbezését. Poyvár Özséb ma levelet irt a városi tanácshoz, melyben tudatja, hogy az okleveleket ládába gondosan csomagolva küldötte meg a városnak. A polgármester, mint sürgős ügyet terjesztette elő a levelet a mai tanácsülés elé. A tanács tagjait Puky Gyula világosította fel a dolog mibenlétéről és a levél értelméről. A tanácsban nagy örömet keltett Löfkovits Arthurnak ezen újabb aldozat készsége és a tanács úgy Puky Gyula főispánnak, ki személyesen járt közben, hogy az értékes oklevelek Debreczen birtokába jussanak, valamint az érdemes adakozónak Löfkovits Arthurnak halásan köszönte meg. Az oklevelek már megérkeztek és a tanács intézkedett beszállításuk iránt. Holnap már láthatók is lesznek a képkiallitáson, a Löfkovits fele gyűjtemény között. Egyébként a Löfkovits fele gyűjteményben már is több tárgy szerepel Szilágyi hagyatékából. Ott van a tentartója, vivó maszkja és több hecses festmények.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek:

Csicseri Orosz Ágoston — Ferenczi Ida, Czitrom Béla — Rosenczweig Mária, Racz Szabó Sándor — Nagy Eszter, Tóth János — Pinter Anna, Karácson Imre — Paulai Beria, Kolozsvári Péter — Kis Julianna, Balázs Zsigmond — Jobbágy Erzsébet, Szécsi János — Kovács Eszter, Patkós János — Bányai Eszter, Czyz Lajos — Tokaji Julianna, Fodor János — Kun Eszter, Ferenczi Sándor — Antal Erzsébet, Papp András — Mogyorósi Eszter, Nagy Sándor — Balogh Erzsébet, Molnár István — Burai Julianna, Szabó Mihály — Várad Róza. — Összesen 16 pár.

Ugyanezen idő alatti a következő halálos eseteket jelentették be: Kovács Jusztina 24 éves cseléd, Menes Ferencz 45 éves napszamos, Burai István 80 éves napszamos, Kiss Róza 9 éves gyermek, Dankó Mihályné sz. Liptai Erzsébet 58 éves, Könyö Julianna 69 éves, Gutti Gábor 57 éves napszamos, Kéri Józsefné Kozák Mária 55 éves. Saly Erzsébet 7 éves gyermek, Papp Mária 5 éves gyermek, Ori András 68 éves, Bereczki János 4 hónapos csecsemő, Kelemen Otília 2 h. csecsemő, Hevesi Lajos 4 é. gyermek, özv. Nyiri Jánosné Nagy Mária 42 éves szakácsnő, Almási Erzsébet 15 hónapos csecsemő, özv. Kovács Ferenczné Szebenyi Mária 68 éves, Szakács Ferencz 4 éves gyermek, Kádár Lajosné Tarzsók Julianna 65 éves, özv. Németi Istvánné László Zsuzsanna 67 éves, özv. Gussmann Róbertné Nagy Terézia 73 éves, Hubert Erzsébet 21 napos csecsemő, Simon József 58 éves bérlő, Sütő Mihály 71 éves napszamos, Czere Józsefné Felbermann Róza 44 éves, Szilágyi István 53 éves kisbirtokos, Gönczi

Sándor 5 hónapos csecsemő, özv. Szigeti Mihályné Erdődi Sára 92 éves, Varga József 1 hónapos csecsemő, Kállai János 15 éves cseléd és 1 halvaszületés, összesen 32. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 44 születést (18 fiu 26 leány) jelentettek be, úgy a születések 12-vel multak felül a halálozásokat.

Allandó posta és távirat szolgálat.

A közönségre különösen érdekes és fontos hírt közlünk a helybeli posta és sürgönyzési szolgálatra vonatkozólag. A közönség kiszolgálására előnyös ujitást hozott be az igazgatóság. Ugyanis ezután a vasuti nagy külön postánál táviratokat egész éjszaka lehet feladni, sőt itten ajánlott levelek is adhatók fel egész éjszaka tizenkét óráig. A déli órákban pedig a posta szolgálatnál nincsen szünet. A közönség kiszolgálását illetve mindenesetre érdekes és fontos ez a hír.

Eljegyzés.

Dr. Engel Ignác orvos leányát Irén kisasszonyt e hó 19 én eljegyezte Doctor Armin m. kir. iparfelügyelő, tart. tengerész hadmérnök.

Jégpálya megnyitás.

Örömbirt tudatunk a korcsolya sport hivatással. Ugyanis a Margit fürdő igazgatósága arról értesíti lapunkat, hogy a Margit fürdő Jégpályája Vasárnap i. é. nov. hó 23-án megnyílik. A jégpálya berlete korcsolyázóknak 6 kor, kisézőknek 4 kor. Tanulóknak kedvezményes bérletjegyek csoportos jelentkezés esetén 4 kor. Ünnepek és vasárnapokon zeneszó és villanyvilágítás mellett szórakoznak a korcsolyázók.

Innét-onnét.

A különféle idegen cégérű kenyérekért olyan versengés folyik most a Basahalmon belül, miutha bizony ezen reklámdobos süleményeken kívül ezelőtt soha nem sütöttek volna Debreczenben foszlós fehér-czipót. Pedig a debreczeni kenyérsütő aszszonyok cézhe már századok óta híres. És a bőrs laczipecsenye a foszlós, puha debreczeni czipóval nem megvetendő polgári csemege.

Az egyik újabb kenyérsütő cég még a fehérruhás, hátrakötött kontyu sütő és dagasztó menyecskéket és lányokat is lefényképeztette. Az érdekes csoport képek most az üzletek ablakába állítva növelik a hirhedi ujmódi czipók nevét, érdekességét. Lapunk egyik eleven szemü barátja a nyolczadik számú kenyérsütő hajadon czipói iránt érez különösebb kíváncsiságot. Ugyanis ez a nyolczadik számú sütőgető hölgy, így a kép után ítélve, valóságos tündére a dagasztóteknőnek.

Némethi József

a Debreczenben, Piacz-utca 42. sz. a. évek óta elsőrangnak elismert

fényképészeti műtermét

az országos híru müintézetek mintájára teljesen ujonnan rendezte be.

Ajánlja művészi kivitelű fénykép felvételeit, melyek ugys mint meglepetés, — ugys mint emlék tárgyak — örökbecsűek.

A napokban az egyházkerületi ülések alatt sok telivér kálvinista tiszteletes atyánkfia forgolódott Debreczenben. Csak az érmelléki öreg esperesről, Nagy István hegyközszenimrei lelkészről akarok emlékezni. Telivér magyar kálvinista pap az öreg ur. Hatalmas feje van és tudása sem minden napi, nem hiába járt ki külföldi akadémiákon is, mint a debreczeni kollegiumnak egykori híres szeniora . . .

Azután a kies Hegyközszenimrén rekedt. Az öreg papiházban a gazdag, becses tartalmu könyvesszoba mellett műhely is van berendezve, mert az egykori nagyobb pályafutásra hivatott jeles szenior, a jelenlegi ősz esperes a falusi magányban igazi ezermesterré fejlődött. Fur-farag, gyalul, kovácsol, nálánál ügyesebb kovács és lakatos alig van azon lankas hegyek mentén.

Ez az érdekes, értékes kálvinista papi férfi az egyházkerületi riadóról és a „Rákosi Viktor „Elnemult harangok“ című hatalmas magyar regényéről méltóan — önkénytelenül — ötlött az emlékembe.

nemes Portörő Kelemen.

Elhunyt állategészségügyi felügyelő.

A magyar állategészségügyi szolgálatnak és a földművelésügyi kormánynak gyászosa van. A debreczeni állategészségügyi kerület jeles, buzgó, rokonszenves felügyelője halt meg. Az érdemes főhivatalnoknak haláláról a következő gyászjelentést adták ki a kerület m. kir. állatorvosai:

A debreczeni állategészségügyi felügyelői kerület m. kir. állatorvosai mély fájdalommal tudatják, hogy szeretve tisztelt és felejthetetlen jó főnökük supniczai Suppiny Ódón ur m. kir. állategészségügyi felügyelő buzgó és eredményes tisztviselői működése után, életének 57-ik évében f. hó 21-én elhunyt. A temetés a róm. kath. egyház szer-tartása szerint f. hó 23-án, délután egy-ne-gyed 4 órakor fog a gyászházban (Debreczen Rákóczy-utca 10.) megtörténni. Az engesztelő szentmise aldozat f. hó 24-én délelőtt 9 órakor fog a debreczeni róm. kath. ple-bania templomban az Urnak bemutatni. A síron túl is terjedő ragaszkodó szere étünk ébren fogja tartani a megőszögultra való kegyeletet visszaemlékezést. Áldás és béke poraira! Debreczenben, 1902. évi november hó 21-én. A debreczeni állategészségügyi felügyelői kerület m. kir. állatorvosai.

Egy hazafias javaslat.

A tanács megemberelte magát. Ugyanis Budapest székesfőváros ösmert atyát, melyben arra kéri a törvényhatóságokat, írjon fel a képviselőházhoz a póttartalékosoknak rendes 3 évi szolgálatra való behívása ellen, ma delelőtt tárgyalta Debreczen tanácsa. A tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy hasonló szellemű erélyes feliratot intézzen a képviselőházhoz a póttartalékosok behívása ellen.

Debreczen és a Rákóczy szobor.

Kassa városa II. Rákóczy Ferencnek szobrot akar állítani, de önerejéből nem tud a nagy szabadsághős emlékéhez méltó szobrot állítani, a nemzethez fordult segélyért. Debreczen városa ma tartott teljes tanácsülésén került elő Kassa hazafias kérelme. A tanács a csütörtöki közgyűlésnek azt javasolja, hogy 200 koronával járuljon a szobor építési költségeihez és intézzen felhívást a város polgarságához, akik adakozni szándékoznak, hogy a polgármesteri titkári hivatalba küldjék be adományukat.

A székely kiállítás.

amelyet Karácsony és új év körül a debreczeni székely társaság rendez, a kereskedő társulat dísztermében, igen gazdag és nagyon becses gyűjteménnyel fogja magára terelni a debreczeni közönség érdeklődését. Ugyanis a kereskedelmi miniszter utasította a budapesti kereskedelmi muzeumot, hogy e kiállításon a székely ipar által előállított összes árucikkal vegyen részt.

Egyházkerületi gyűlés.

Tegnap, pénteken volt a tiszántúli egyházkerületnek harmadik és utolsó napja. Ezuttal már nem volt olyan népes a gyűlés, különben is fontosabb tárgyak nem is igen voltak napirenden. Az egyházmegyék és egyházközségek belügyein kívül bizottsági jelentéseket tárgyaltak. A gyűlést 9 óra után nyitotta meg Degenfeld gróf főgondnok. A második napi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a könyvtári albizottság jelentését olvasták fel. A jelentés szerint a debreczeni anyakönyvtár államsegély folytán a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségének lett tagja és az új szervezeti szabályzat értelmében Debreczen közönsége teljesen díjtalanul élvezheti mindenkor a könyvtárt. A hajdunánási egyház-tanács fölterjesztése szerint Nagy Elekét újból megválasztotta gimnáziumi igazgató-nak. — A Tanári és egyház gazdasági ügyekben tett főlebbezések következtében, melyeket az elnökség határozati javaslatai alapján intézett el a közgyűlés. A nagyváradi leányinternátus jövő évi költségvetésének és jelentésének tudomásulvétele után adasvételi, csere- és fizetési ügyek tárgyalása következett. Ezek közül kedvezően intézték el a hajduböszörményi tanítók fizetési ügyét s véleményezték a hajduhadházi egyház költségvetését. A három napig tartott közgyűlés délben ért véget.

Újabb miniszteri dorgálás a tanácsnak.

Mi voltunk az elsők, kik felszólaltunk a tanács ama törvénybe ütköző eljárása ellen, hogy a köztisztviselési vállalkozóval árlejts mellőzésével, csak egy suba alatt újabb 3 évre szerződést kötött. A közgyűlés határozatát azonban Márton Imre és társai megfélembítették. A miniszter válasza tegnap érkezett le. A tanácsot ismét megdorgálja a miniszter törvénytelen eljárásáért. A felebbezést ugyan elutasítja, de megjegyzi

a miniszter, hogy csak kivételesen hagyta jóvá a határozatot és jövőre nézve figyelmezteti a tanácsot, hogy a törvényben előírt uton járjon el és a vállalatoknál nyilvános árlejtést hirdessen.

A hetedik tanácsnoki állás.

A hetedik tanácsnoki állás betöltése még most sem befejezett dolog. A pályázatban ugyan meg van hirdetve ennek az állásnak betöltése, de végképen a csütörtöki közgyűlés határozza el, hogy végképen betöltik-e, vagy nem, a hetedik tanácsnoki állást. A jog- és p. ü. bizottság tegnap tartott látogatott ülésén is ezzel a kérdéssel foglalkozott. És végeredménykép azt határozták, hogy a jogügyi bizottság a maga részéről a hetedik tanácsnoki állás betöltését szükségesnek tartja.

Új jogásznok.

Ifju Ozory István lemondásával megüresedett Jogász Segítő Egylet elnöki tisztségére Barabás Andor negyedéves joghallgatót választották meg.

A Petőfi dalkör ülése.

A Petőfi dalkör november 24-én, hétfőn délután hat órakor a dalkör csapó-utcai helyiségében választmányi ülést tart.

A Hymnusz az országban.

Nevezetes dolog történt pénteken az ország czifra-bifra palotájában, a nemzeti kriptában. Mikor ugyanis Eötvös Károly a vajda után a honvédelmi miniszter emelkedett szólásra, ekkor egyszerre felállott az egész baloldal s énekelni kezdte Kőlcsey Hymuszát.

Isten add meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel . . .

Hallatszott a Hymnusz egyre erősebben, Papp Zoltán, Horváth Gyula, Pozsgay Miklós, Lengyel Zoltán meg a többi leikes tapsolók énekeltek. A jobboldal idegesen kapkodott, a honvédelmi miniszter megrémülve állott asztala előtt, az elnök pedig kegyetlenül rázta a csengőt. Hallatszott a fenséges dallam . . . Felállottak az összes erkélyeken, felállott az elnök is és ugy rázta csengőjűjét. Kiabált torka szakadtából:

— Csendet kérek t. képviselő urak!

Csak nagy nehezen jutott szóhoz a honvédelmi miniszter, s feltálalta minden katonai tudományát.

A közönség köréből.

Vettük a következő panaszos sorokat, melyeket ajánlunk a rendőrség figyelmébe: Alábbi soraim közlésére felkérem a tek. szerkesztőséget: A Görbe és Kertész-utczán uralkodó nagy rendetlenség miatt teszek felszólalást. Görbe-utca elején ugyanis már hetek óta undorító rongyok és állatok hul-

Karácsonyi és Újévi ajándéknak

Tisztelettel **Harth Gusztáv** fényképész. Debreczen, piac-utca 34.

Jó minőségű cipők, kalapok, ingek, nyakkendők,
trikó alsó ruhák

legolcsóbban beszerezhetők

Nagyválaszték diszmű-árak, gyermek-játék és ajándék tárgyakban.

Miklós és Markbreit bazár üzletében

==== Frohner szálloda mellett. ====

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

a legtökéletesebb fényképek **Harth Gusztáv műtermében készülnek**
Ugyszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak **arczképes igazolványhoz** szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

ai hevernek, melyek az arra járókban méltán keltenek felháborodást. Kertész utcán pedig reggelként egész csürhe diszno legel és gyalogjáróra rendszeresen felmenvén, azt elrendítják. Ezen dolgok rendellenességére annyival is inkább felhívom a rendőrség figyelmét, mivel a két utca nem messze van a város közepétől és így ez a rossz szokás csakis a közegek hanyagsága miatt kaphat lábra. Egy ott lakó polgár.

Nyolcz katona-fiu.

A minap Vilmos császár gazdag ajándékot küldött egy németországi anyának, a kinek egyszerre nyolcz fia katonáskodik. Ennek a ritka esetnek nálunk is van párja, amit bizonyít Kalmár Antal zentai ügyvéd következő levele:

Az én testvérbátyámnak, Kalmár Mihálynak Zentán szintén 8 katonafia van. — Csodálatos, hogy apjuk kistermetű ember, a fiuk különben szálla magasak, akik szépségre és testi erőre valósággal mintaképei az államfőntartó egészséges parasztmagyar fajaak. Mind a 8 császári, mert a magyar paraszt csak császáriak tudja a katonaságnál az ő fiait. És ne mondja senki, hogy ez a császári állapot a tegkisebb baj — ebben a mi közjogi nyavalyákkal megvert országunkban.

Görög katolikusok magyar naptára.

Vettük a következő értesítést: A görög katolikus hívők szép magyar naptára az 1903. évre már megjelent az ungvári püspöki könyvnyomdából és 50 fillérért kapható Papp János görög kath. lelkésznel Csapó-utca 57 sz., valamint Plesa Ferenc görög kath. tanítónál Szappanos-utca 25 és Czilli Mihálynál Kossuth-utca 14.

Ajándék a magyar testőrségnek.

A magyar testőrség bécsi palotájának képcsarnokában gróf Esterházy Alajos gárda kapitány gyönyörű ajándékot allítottak fel a minap. Az ajándék malakitból művésziessen faragott váza, amelyet Esterházy Lajos herceg, a mostani gárda kapitány nagypapa kapott ajándékba I. Miklós czartól. A váza két méter magas oszlopon nyugszik. Az oszlop homlokzatán a következő felírás ékeskedik:

A magyar kir. testőrségnek
maradandó emlékül ajánlja.
Kapitánja

Galanthai Herceg Esterházy Alajos
altábornagy 1902.

A finoman csiszolt és aranydiszítással gazdagon ellátott váza mellső részén az Esterházy-czimer egy részét viseli: karmai közt kardot tartó grifmadarat. A főuri ajándékozó maga kötötte ki, hogy a képcsarnokban allítsák fel a történeti becsüvázat, esetleges változások esetén pedig mindenkor csakis a magyar testőrség czimtermében legyen helye.

Ki pénzt akar

megtakarítani az
olvassa el ezt a
hirdetést!

A „Központi Bazár” áruja igen olcsón adatnak el, mert azokat személyesen és készpénzfizetés mellett szerezték be, nem pedig úgy mint nagyobb része a kereskedőknek, kik utazóknál hitelbe rendelnek árukat. Olcsó a „Központi Bazár” áruja azért is, mert az üzlet fenntartása kevés költséggel jár. Esetről-estére egyes cikkek partieban vásároltatnak, hogy ne csak olcsó, de **rendkívüli olcsó** árak is legyenek. Ez időszerint partieban vettünk igen finom **péncs- és szivartárczákat, majolika és üveg disztárgyakat**, melyeket **mesés olcsó áron** ajánlunk.

!!Majolika disztárgyak és karlszbádi porcellán edények kivételes olcsó árban !!

Kostya János

ékszerész és zsebóra raktára
DEBRECZENBEN, Széchenyi-utca a reform.
kistemplom mellett.

Debreczeni rövid hírek.

25 éves lalálkozó. Azok az iskolatársak, kik negyedszázad előtt, 1877-ben a debreczeni főiskolában végezték a theológiát, tegnap találkozóra gyűltek egybe a főiskola szénior hivatalábat. A találkozó tizen jelentek meg. — **Elfogott kabátolvaj.** Horvát József festősegéd lakásáról ellopták a téli kabátot. A rendőrség a tolvajt elfogta Szakál Mihály lakótarsa személyében. — **Kigyuladt szeméttartó.** Vigkedvű mihály-utca 9. sz. házban a szeméttartó a kiöntött parázstól tüzet fogott. A házbeliek észrevették a tüzet és eloltották. — **Letartóztatott zsebtolvaj.** A rendőrség letartóztatta Kiss Ferencz 12 éves veszedelmes zsebtolvajt. A zsebtolvaj számos lopást ösmert be.

Goldstein Karolin mellfűző (mieder) gyára Debreczenben a főtéren, — értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy **képes árjegyzékét** melyben a legújabb **angol és francia mellfűző különlegességek a mértékveteli utasítással** ellátva — kívánatra bárhova készséggel megküldi s hogy megrendeléseket a leggyorsabban, kiváló gondval készítve, jutányos áron szállit.

Távirat. Oszágyülés.

— A „Debreczen” távirati tudósítása. —

Az országház mai tárgyalásáról is sok érdekfeszítő képet jegyezhetek fel a napikrónikások. Mindjárt a női karzatnak megvolt az eseménye. A bájos női orczák között egy fitos orru tündér jelent meg, gróf Kinszkiné Palmi Ilus, ki látható honleányi érdeklődéssel kísértte, hogy a függetlenségi párt szónokai miként szoritják sarokba a labancz generális báró Fejerváryt, kinek minden tapintatlan szava újabb tűz a forrongó oiajra és kit ideje lesz már miniszteri székestől együtt dönteni le a megnem érdemelt magasságból . . . Az eznapi hangzott felszólalások során mindenestre bálványdöntő Barabás volt a vezéri szónok, kinek támadása elől szívesen ugrott volna Fejerváry generális valamelyik kipróbált königretzi paripa hátára; de hát helyt kellett állani az osztrák zászló buslovagjának, kit először is a bajai fiatal követ csiklandozott meg . . . Az ülés lefolyásáról ugyanis ezeket tudatják velünk:

Apponyi Albert gróf elnökölt.

Reich Aladár (Kossuth párti) sikerülten idézi a katonai szabályzatot, mely szerint „tiszt egyenruhában nem vehet részt politikai események színhelyén”, tehát polgári ruhában részt vehet.

Fejerváry: Nem áll!

Reich: Ez logika!

Fejerváry: Csak az öné! Enyém nem!

Kubik: Szép logika!

Reich tovább fejtegeti érdekes érveit és tüzes támadását (ezenközben Palmi Ilus a hölgyek karzatán tűnik fel), és azzal végzi hatásos beszédét, hogy a Nessi Pál ellen indított eljárás nem más, mint politikai zaklatás.

A mameluk **Hodossy** emelkedett ezután szólásra.

Leszkay Gyula: Minden rossz ügy védője! (Zajos „ugy van!” kiáltás.)

Hodossy: Nem engedem meggyőződésemet lehurrogatni! (Gunyos éjenzés) Ez után az ellenzék zajos ellenmondásai között tekergeti az igazságnak és a hazafiságnak a nyakát, hogy Bihar altábornagy nem sértette meg a mentelmi jogot, mert Nessi Pál a pályaudvaron nem mint a küldöttség tagja szerepelt. És a közönségben visszatetszést keltene, hogy képviselő közönséges büntettek-re privilegiummal bírjon.

A minden rossz ügy védőjének viharos ellenmondásokkal fogadott mintamameluk beszéde után **Barabás** Béla emelkedett szólásra. Kölcsey egyik védőbeszédének a kezdő szavaival kezdi beszédét Ugymond:

— Félve szólalok fel, mert látom az elöitéletet, mely a szerencsétlen asszonysorsát már-már eldönti. Én is félve szólalok fel, látván a nevezetes többséget, mely a szerencsétlen árvának, a magyar mentelmi jognak sorsát előre eldönti. (Taps a szélsőbalon.) De ehez járul még az is, hogy Kubinyi Géza ma letöröitette magát. (Zaj.)

— **Közbekiáltások**: Ráparancsoltak!

— **Apponyi**: Senkire sem lehet parancsolni!

— **Kiáltások**: Ballagit is leparancsolták!

Barabás: Mégis, ily körülmények között is felszólalok, hátha megszólal a tulsóoldalon a becsületes magyar lélek! (Beöthy Ákos a pad alá bukik. Derűtség.) Barabás tovább folytatja: Nessihez semmi közöm, de ha az elvet agyonütik, az mindnyájunknak fájdalma.

Beöthy: Nagyon helyes!

Barabás: Azért hogy az igazság fentmaradhasson, csinált egy aranyhidat (Halljuk!) Ezen át az igazsághoz juthatnak és majd határozati javaslat alakjában terjeszti elő . . . Ezután Plósz és Fejerváry felfogását

Központi Bazár

Széchenyi-utca 1.

Geréby-éle üzlet
mellett!

czáfolja. És a miniszter szabadságvesztési teóriájára felhossa a katonaszkodást, mely szintén szabadságvesztés. Vagy az esküdtsek is, mert a törvénytiltja, hogy a képviselő bevonásuk az esküdt székbe. A mentelmi jogot tehát mindennemű eljárás ellen meg kell védeni. Azért kell a mai esetből precedenst csinálni, ne hogy jövőre **politikai üldözéseknek** legyen kitéve a képviselőház. (Élénk helyeslés!) A képviselő mindig képviselő. Benne elvész minden más állás. Se nem ügyvéd, se pápa, se miniszter, hanem elsősorban népképviselő (Tetszés)! Fejérváry is először képviselő, azután miniszter, azután katona stb.

Fejérváry: Nincs több? (De rültség),

Barabás tovább beszél.

SZÍNHÁZ.

Katalin.

(Semsey Mariska vendégjátéka.)

A Katalint tegnap este másodszor adta társulatunk telt ház előtt. Rég nem volt annyi kihívás és oly lelkes hangulat, mint ezen a két esten. Mi is örömmel emlékezünk meg erről a két előadásról, aminthogy mindig örömmel látjuk, ha összevágó, egyenletes előadással elégitik ki a mi nem nagy igényű és a tarsulat igyekvését mindig hálaosan jutalmazó közönségünket.

A vendégénekesnő játékaról és énekeiről a legnagyobb előismeréssel szólhatunk. Hatalmas terjedelmű mezzoszopránja mintha csak a Katalin nehéz, farasztó ariáira termett volna. Játéka piasztikus, a szerephez illő. A harmadik felvonásbeli nagy ariáját virtuozitással énekelte és játszotta meg. A szó szoros értelmében meg játszotta, amiért számtalan kihívásban volt része.

A többi szereplők egytől-egyig a legjobbat adták. Aldor Juliska Germainjét szívesebben láttuk volna Felhő Rózsától. Szilágyi Aladár, mint De Lansas ügyes volt.

A rendezés kifogástalan, a zenekar működése szintén kielégítő volt. Csupán egy helyen vettük észre kirívóbb hibát, midőn a Semsey Mariska nagy ariájának pianóit elnyomta a hangfogó nélküli primhegedű játéka.

A darabot ma este ismét adják valószínűleg zsufolt ház előtt, mert aki még nem látta, igyekezni fog megnézni a Katalint; ajánjuk is mindenkinek, hogy megnézzé.

(— s — c.)

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: **ifjabb Móricz Pál**.

A rohamra ismét harsogott az „Eljen a császár!” kiáltás. A mi négy osztályunk tüzei már az ágyuk mellett állottak, melyek az egész magaslatos hát mentén, husz lépésnyi távolban, voltak egymástól felállítva. Az első ágyulövésre tölteni kezdtek. Még ma is látom, a mint az éles töltényeket az ágyuba tették, ledugták, irányozták, majd a kanócot csóválták meg. Ezek a vén kipróbált katonák mintha csak a gyakorlóterem parádeztak volna. Majd mi-

dőn mind a nyolczvan ágyu megbődült, akkor más zaj elfaladt és a puskapor füst egészen beborította a völgyet. . . De nem sokára ismét hangzott a vén tüzei nyugodt vezény szava:

— Tölts! Cél! Tűz!

És ez félóra hosszat így tartott szakadatlanul. Már nem is láttunk a füsttől; mert a másik oldalról az angolok is megkezdették a tüzelést. A levegőben zugva repült a golyó, majd sziszegve csapott a sárba. Aztán a sajátágos robbanás, mely a fegyvereket darabokra tördelte és az embert roncsolt testtel dobta a földre. Kinek a karját, kinek a lábát szakította el. Ez a ropogás, pattogás különösen vegyült össze a tompa dörgéssel. A pusztulás órája következett.

Még ezen rettenetes lármából is hallatszott a sebesültek sikoltása. A lovak is metszős hangon nyertettek. Micsoda iszonyatos hang ez, mert hisz ezek az állatok a természettől is vadak. A vérszagtól annyira megvadulnak, hogy alig lehet tartóztatni őket. A lovak rohamra akartak száguldani.

A puskapor füstben már csak mint árnyék alakok mozogtak a mi tüzeink, midőn is felülük újabb vezényszó hallatszott: „Tűzet szüntess!” De e perczben a mi négy divízióknak ezredese is parancsot adott „az oszlopba való zárkózásra.”

— No, most reak következik a scr, mondám Buchénak.

— Igen! Hát majd tartunk is együtt.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

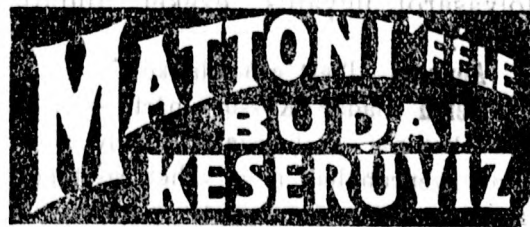
Fekete selgem

a legnemesebb színezésben és jótállási bárca, jó viseletért ugyszintén mindennemű selyemszővetek elképzelhetetlen választékban és legdivatósabb minőségekben a legolcsóbb nagyban árakban, méter és ruhaszámra magánosoknak porto és vámmentesen. Minták ingyen. Levélpórtó 25 fl. (5)

Selyemszővet gyár. Unio.

Adolf Grieder & Co., Zürich P. 9.

kir. udv. szállítók. (Svájcz.)

legjobb hajtszer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban**. Maradékok féláron.

A legkitünőbb éneklő és nőstény magyar hazai kanári madarak, tulszaporodás folytán olcsón beszerezhető Péterfia-utca 26.

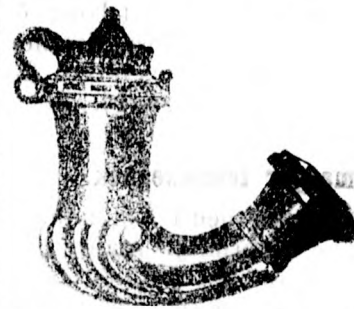
Mit vegyünk férfiaknak karácsonra?? — Hátározottan legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék egy szép, valódi tajtékpipa, vagy szipka, melyek rendkívül nagy választékban és jutányos árban kaphatók a legjobb hírnévnek örvendő Schwartz Dániel művezető vezetése alatt levő tajték-pipa metsző üzletben, mely eddig a Bikában létezett és ez idő szerint a városházával szemben a „Debreczen sörcsarnok” mellé helyeztetett át.

SZENDRÓ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit és pianóit.** Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Utazók, kik magánfelekkel dolgozni tudnak, jó czikk eladására kerestetnek, kedvező föltételek mellett. Csakis elsőrangú erők küldjék ajánlataikat referenciákkal és eddigi tevékenységük megjelölésével László Albert és Társa könyvkereskedésében.

Valódi tajték pipák és szipkák.

Ujdonságok **SZIVAR** és pénztárczákból.

Alkalmos ajándék tárgyak. Gyermek játékok legjutányosabb árban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műiparáru üzletében. 1.

Eredeti H-Stollen lópatkósróf

mindég éles — ferde lépés kizárva.

Figyelmeztetés.

A H-Stollen patkósróf előnye abban van, hogy egy oly különös aczélananyagból készül, melyet csak e gyár használ. A ki magát a károsodástól megóvni akarja — utasítson vissza minden utánzatot s a vásárlásnál csakis a mi régóta legjobbnak ismert **Eredeti H-Stollen lópatkósrófunkat** kérje, melyen az itt látható védjegy van. „Leonhardt Cob”. Berlin-Schöneberg.

Vezérképvisolet osztr. Magyarországra **Kaszab és Breuernél**. Budapest, VI. kerület.

A butor ipar összes remekei

ugy ebédlő, háló mint dohányzó avagy társalgó szobák teljes berendezéséhez, mint egyes kiváló darabok alkalmi meglepetés tárgyakul a legpazarabb választékban

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál kaphatók előnyös árakon.

Tudósítás !!

Zengevald Géza

rőfös- és rövidáru üzletéből
Helyben, a Bika szállodával szemben.

Mivel az üzletomban levő

összes méteres áruimmal

u. m.: Jó mosó Barchet, karton, zep-
hir, atlasz-szaten, batist, posztó-szövet
és gyapju-delin félekkel üzletem hely-
szüke miatt a jövőben foglalkozni nem
akarok, mindezen elsoroltakat a mai
naptól kezdve

feltűnő vagyis saját áramban

bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

Zengevald Géza

a Bika szállodával szemben.

Uj! Szénraktár. Uj!

Tisztelt háziasszony!

VASALÁSHOZ legjobban a

Retorta bükkfaszén

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen kö-
vetkezményei. — Nincs rossz levegő, főfájás
és szédülés, mert a Retorta bükkfaszén vegyi
utón van minden az egészségre káros anyag-
tól megtisztítva. Száraz, minden szag, gáz,
füst és lángfejlesztés nélkül ég. Nem poros,
mint az erdei eddig használt szén s így har-
madával kevesebb elegendő ugyanahoz a
munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél

Fiacz-utca 26. szám. Főtőzsde udvarán.

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének hasz-
nálata mellett, melynek üvege 35 kr, va-
laha ismét fogfájást kap, vagy a szája büz-
lik (Csomagolások külön 10 kr.) Bartilla-
Winkler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I. —
Kapható Debreczenben Mihalovits István a
„Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. Tóth
Béla gyógyszerész. Határozottan kérjük
Bartilla-féle fogvizet. Hamisítás feljelentéséért
jó díjazás adatik.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik készvényeél, csúzáál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“
védjeggyel és a „Richter“ czéggeljegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárában kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
.. csász. és kir. udvari szállítók. ..
Rudolstadt.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, b. tudomására hozni, hogy helyben,
Simonffy-utca az új piacon, Sesztina Lajos ur házában

== Férfi szabó üzletet nyitottam. ==

Hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalataimra és azon körülményre,
hogy Steier Gyula czéggvezetőm, mint elsőrangú szabász mindenkor kiérdemelte
megrendelői bizalmát, bizton hiszem, hogy a legmagasabb fokú igényeknek úgy
a modern szabás valamint mérsékelt árakkal megfogok felelni. — Nagy raktárt
tartok valódi angol és legfinomabb hazai szövetekből

Tisztelettel

Steier M. C.

férfi szabó.

(10 - 6)

Most jelent meg!

A Borászati Lapok kiadóhivatala útján megszerezhető

a Borászati Lapok

Zsebnaptára.

az 1903l évre
(1V. évfolyam) o

Ezen javított és tetemesen bővített új kiadás tartalmazza mindazokat a tud-
nivalókat, melyekre minden termelőnek, úgy künn a szőlőben mint a pin-
czében szüksége van. Az összes törvények, rendeletek, intézmények, állami
és társadalmi szervezetek, kedvezmények stb., melyek a szőlősgazdát ér-
deklik és melyek semmi más könyvben összegyűjtve nincsennek itt olvashatók.

Miért is ez nélkülözhetetlen segédkönyve minden szőlősgazdának!

A zsebnaptár igen részletes jegyzéket tartalmaz a szőlőben és pinczében
előforduló események, fizetések, készletek, vételek, eladások stb. stb. fel,
jegyzésére. Azonkívül pedig noteszkönyv is van hozzá mellékelve. A zseb-
naptár ára (bérmentes küldéssel) 3 Korona 20 fillér tartós vászonkötésben-
írónnal együtt.

A készlet korlátolt, tessék mielőbb meg-
hozatni!

Most jelent meg!

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr.
Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebin tanár, udv.
tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhg tanár, dr.
Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinlechner
tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congresszus Róma 1894.
IV. Gyógyszerész és vegyészeti
congresszus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894.
Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896.
Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyerme-
kek és asszonyoknál szívesen vétetik. Üvegekben 1/2 liter á
K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerárában.

I. Serravallo gyógyszerár Triesztben.

Uj! Czimbalom Uj!

Pedálos 75 forinttól feljebb.

Legújabb találmányom zongora vasszerkezettel. Zongora tiszta csengő hangú 10 évi jótállás, 3 havi ingyentanítás. 2 évig sem kell hangolni, részletfizetés. Mindenféle hangszereket nagy választékban tartok és azok alkatrészeit, kitűnő hegedű és czimbalom hurrok, czimbalom fevjött hur 1 drb. 9 krajczár saját műhelyemben készült. Javításokat művészi szakértelemmel bármilyen hangszert a legkomplicáltabbat is felelőség mellett készítek. Régi hangszert veszek, vagy becserelek.

Becses pártfogását kérve,
tisztelettel

Komáromi M.

műhangszer készítő.

Hangszerterem főter 41. Első em. főfőzsdével szemben.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

pemetefű czukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

SANTAL EGGER

gyógyító erejével felülmúlja a külföldi szereket.

Kipróbált, orvosilag ajánlott

jó szer, hólyag cső bajknál és minden oly esetben, hol az orvosok **Santal olajat, Copaiát** vagy **Cubebát** ajánlanak. A

Usta keletindiai Santal olajtartalma miatt meglepő sikeres hatású az ifjúság bántalmánál. Az orvosok is kedvelik és rendelik. 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett **tigris-tej** védj. valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban Fő és szétküldési raktár **„Nádor gyógyszerár”**

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla és Murakózy László gyógyszerárban.

HIRDETÉMÉNY.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznú és jótékony czélokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára ruznak** és pedig

1 főnyerem. 150.000 k.	2 nyerem. á 5.000 k.	50 nyerem. á 100 k.
1 „ 50.000 „	5 „ „ 2.000 „	100 „ „ 50 „
1 „ 20.000 „	10 „ „ 1.000 „	1000 „ „ 20 „
1 „ 10.000 „	20 „ „ 5.00 „	6500 „ „ 10 „

A húzás visszavonhatlanul **1902 december hó 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára **4 koronával van megállapítva.**

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedék igazgatóságnál Budapesten Csepel rakpart, Vampalota), továbbá valamennyi posta, adó, vám és sóhivatalnál, — vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltóüzletben. Budapest, 1902 évi jul. hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki Igazgatóság.

Párisi világkiállítás 1900. „Grand Prix.”

Legmagasabb kitüntetés!

Előbbi 7 kiállításon a legelső díjakkal kitüntetve.

A gyár naponta
40.000 párt
készít.

Szent-Pétervári
SÁRCZIPÓK (Galoschni)
hőczipők, Storm Slippers.

Csak
akkor
valódi,

ha a
talpán
a védjegy van.

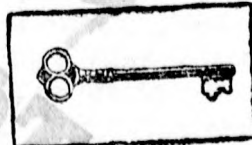
Egyedüli főraktár: **Messtorff, Behn & Co Wien I**
Detail eladás minden jobb czipő, gummi és divatáru üzletben.

Schicht-szappan

szarvas vagy kulcs

jegygyel

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb
szappan.

Mindenütt kapható!

Rosenthal malomban megnyilt az olaj malom!

Készít tőkmagból, napraforgó, repce és kenderből

a legjobb olajat.

Az őrlő malomban sima, szitált és pille őrlést, tengeri és árpa darálást a legjutányosabb árban gyorsan elkészítve. Olajmagvakat a legmagasabb napi árakon vásárolok.

Tisztelettel

Rosenthal Dániel.

Miskolcz legélénkebb helyén egy 40 év óta fenálló

Kocsigyártó-műhely

1903. május 1-től bérbe adó.

Ezen helyiség áll egy **kovács kérekgyártó és szatlernűhelyből**, két nagy szin és egy **nagy kocsiraktár** és kézi raktárból. Egy lakás 2 szoba konyha hozzátartozókkal.

Értekezhetni **Szwarcz Jakab** tulajdonosnál **Miskolczon** zsolcsai kapu 18. szám.

Kiadó föld!

A debreczeni „Csizmadia Árucarnok Szövetkezet” **21 hold 216 □-öl on-dódi tanya földjét** a jövő 1903. szeptember 30-tól számítandó 6 évre, — f. é. november 30-án vasárnap d. e. 11 órakor a csizmadia árucarnokban tartandó nyilvános árverésen bérbeadja.

E mellett azonban fentartja magának a jogot a bérlet megkötésére nézve tetszése szerint intézkedni.

Bővebb feltételek megtudhatók: II. ker. Hüvelyes utca 6. szám.

Kurucz Miklós
társulati elnöknél.

Eredeti töltésű Angol rumok.

Van szerencsénk tudatni, hogy

az őszi és téli idényre

az összes csemege-áruink megérkeztek, u. m.:

Déli gyümölcsök, páczolt kocsonyázott és olajba rakott halak, hideg felvágott különlegességek, prágai sonka, bécsi virsli, bel és külföldi sajtok, uradalmi teavaj, orosz és karaván teák, tea sütemények stb., melyeket kiváló minőségű **kávé és fűszer** félékkel együtt a legolcsóbb napi árakon ajánlunk.

Tisztelettel

GERÉBY FÜLÖP UTÓDAL.

Kitünő asztali és pecsenyeborok, pezsgők.

Francia és magyar Cognakok.

Kül- és belsőli Likőrök.

Tóth Gyula

vaskereskedő DEBRECZEN,
Piac- és Kossuth utca sarkán.

Ajánlja dus raktárát: vas, szerszám, épületvasalás, házi, kerti és konyha felszerelésekben.

Hatvan utca 2-ik szám alatti raktárában nagyválaszték magyar és budveiszi gyártmányu **porcellán** kályhákban, valamint első minőségű **vasbutorok, fürdőkádak, jégszekrények és fényezett fémárak.**

Szolid kiszolgálás! Intányos árak!

**Téli ruhák
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Üzlethelyiség az utcára. 20-8